

TYGODNIK KOŚCIELNY

PARAFJI

SW. TRÓJCY

Wychodzi na każdą niedzielę.
Opłata 10 groszy za egzemplarz
do puszeki roznosiciela. —
Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Redakcja i Administracja:
Kancelaria przy Kościele św. Trójcy.
Telefon nr. 1075.
Redakcja:
Ks. prob. Mieczysław Skonieczny
w Bydgoszczy.

Rocznik V

Bydgoszcz, dnia 29 kwietnia 1934

Numer 17

Święty Jan Bosko.

Wielki wychowawca i apostoł naszych czasów.

Najmniejszy artykuł napisał Jego Em. Ks. Kardynał Prymas i przesłał go do dyspozycji Katolickiej Agencji Prasowej (KAP). Jak wiadomo — w święta Wielkanocne b. r. nastąpiła kanonizacja (t. j. ogłoszenie świętym) twórcy zgromadzenia Ks. Salezjanów, którego członkiem jest również nasz Ks. Prymas.

Na przełomach dziejów powołuje Bóg niezwykłych ludzi, którzy wystają ponad ogół i jako apostołowie, wśród powszechnego zamętu, słowem i czynem stają się wodzami ludzkości. Wiek dziewiętnasty — wśród innych wielkich mężów — miał swojego apostoła w osobie świętego Jana Bosko. Nie rządził on światem ze Stolicy Piotrowej, ani z monarszego tronu. Nie był doktrynerem politycznym. Nie stwarzał nowych systemów filozoficznych. A jednak na bieg historii współczesnej wywarł wpływ potężny, a myśli jego są wskazaniem przewodniemi dla naszego pokolenia.

Jan Bosko przyszedł na świat na jutro po rewolucji francuskiej, której hasła był właśnie rozniósł po świecie genjusz wojenny Napoleona. Już się poczęły przyjmować. Świat znalazł się w przededniu olbrzymich, przewlekłych przemian. Potężne ruchy narodowościowe rozrywają zlepki wielkich monarchii i przetrwarzają Europę w państwa, budowane na zasadzie narodowej. Kwestie społeczne, dotąd mało rozpatrywane, wybijają się zwolna na czoło zagadnień. W pomrokach nienawiści rodzi się walka stanów. Ponad wszystkim wyciąga swoje polipowe ramiona podziemna potęga masonerii i w dusznych splotach laicyzycznej polityki chciałaby zgnieść i zniszczyć myśl chrześcijańską Kościoła.

Na tem tle należy badać postać Księdza Bosko, by zrozumieć jego myśli i wielkość. Chociaż nowa era za-

ledwie była się zaczęła, w genialnej wizji wybiegał wzrokiem potężnym ducha przed współczesnymi w dalszą przyszłość i ogarniał w całej grozie przebieg tych przemian, tak jak i potem oglądały w skutkach następne pokolenia. Przewidział i przepowiedział szczegółowo ogrom nieszczęść, które zwać się miały na narody i państwa, na religiję i na Kościół. Doskonale przytem pojmował, że przyczyną niedoli ludzkości było odwracanie się od zasad Chrystusowych i szukanie rozwiązań zawiłych problemów w ateizmie i niewierze.

Dlatego żywot Księdza Bosko nie był niczem innym, jak jednym wielkiem dziełem nawracania społeczeństwa do Chrystusa. Jego działalność prywatna i publiczna, kapłańska, wychowawcza, pisarska i społeczna zmierzala do tego, aby nowy okres dziejów, zarysowujący się różową luną na niebie, natchnąć wielką myślą i ożywić nieśmiertelnym duchem. Ta myśl i ten duch to — Chrystus. Stąd ta jego walka nieugięta o Ewangelię w życiu narodów, walka nieustępliwa w obronie praw Kościoła, którego boskie i nieprzedawnione posłannictwo na tem polega, by nad każdą epoką czuwał, by się śnać nie oddalił od zasad i praw, nadanych raz na zawsze światu przez Zbawiciela.

Burza dziejowa wydzierała berto rządów z rąk władców. Zmienne partje polityczne zdobywały je dla siebie i swawolnie igrały władzą państwową. A że Kościół z założenia swego broni władzy i potępia każdą anarchję, poczyną mu grozić niebezpieczeństwo niewłaściwego solidaryzowania się z tym kierunkiem politycznym, który w danej chwili jest u steru. Tak jest dzisiaj, tak było za życia świętego Jana Bosko, szczególnie w jego ojczyźnie. Bystrym umysłem przeniknął dogłębnie to niebezpieczeństwo i wszel-

kiemi siłami starał się mu zaradzić. Wiadomo, jak wielki wpływ wywarła postać Księdza Bosko na pojednanie się rządu włoskiego ze Stolicą św. i jak otwarciem zalecał poważanie i posłuszeństwo, które się należy władzy państwowej i sprawiedliwym prawom. Przez całe życie bronił zasady, iż konieczna jest współpraca sfer rządzących z Kościołem, ale że Kościół nie może zezwolić, by go uwikłano w jakiś kireunek polityczny lub jakąś partję. „W polityce nie należę do nikogo“, było hasłem Księdza Bosko. Na pytanie, jaką politykę uprawia, odpowiadał każdemu, że politykę, zawartą w „Ojczenaszu“. Tę zasadę przeprowadzał konsekwentnie w życiu codziennem jako założyciel i kierownik organizacji kościelnych, i to wbrew największym trudnościom. Takie stanowisko zalecał dygnitarzom duchownym, jako przedstawicielom Kościoła. Katolicy są obywatelami i mają obowiązek brać czynny udział w życiu publicznem. Ale Kościół nie może być ani partją, ani politycznym kierunkiem. Jego zadaniem jest raczej być ostoją życia prywatnego i publicznego, rodziny, społeczeństwa i państwa przez to, że wszystkim głęsi odwieczne prawa i że mroki rozumu ludzkiego prześwieca prawdą objawioną.

Nieugięta walka księdza Bosko z naturalizmem w jomowaniu i w poglądzie na świat, w rodzinie i społeczeństwie, w pedagogji i wychowaniu — to nie tylko zasady i teorie. Jego niezmiernie bogata działalność była z istoty swej budowaniem nowych czasów w oparciu o ducha Chrystusowego.

Do tego zadania powołał swoje ruchliwe Zgromadzenie. Do tego zadania szkolił młodzież. Do czynnego współudziału w tej budowie upatrzył Salezjańskich Pomocników. O nich pisał, że nadejdzie czas, w którym zadania Pomocników staną się obowiązkiem każdego dobrego katolika. Tak przewidywał wiek Akcji Katolickiej

w jej dzisiejszym znaczeniu. Szkolił bohaterów pracy. Urabiał męczenników kapłańskiej i katolickiej działalności. W dramatycznych wizjach przyszłości oglądał mające się dokonać cuda apostołstwa, bohaterskie walki Kościoła, triumfy Chrystusa „nad synagogą szatana”. Nadchodzącą przyszłość Kościoła przewidywał jako kolasalny, solidarny czyn hierarchji i lai-

ku w służbie Chrystusa. Po okresie bohaterskich i męczeńskich zmagani w obronie wiary Oblubieńca Chrystusa przyoblecze się w takie blaski chwaly, jak rzadko kiedy w minionych wiekach.

Na to jest nastawiona działalność świętego Jana Bosko. Takie było i jest jego postąnictwo w życiu Kościoła.

† August Kardynał Hlond.

Myśli liturgiczne.

Znajomość religji jest rzeczą bardzo ważną i nie można jej lekceważyć. Daje ona nam wiele radości.

Im więcej bowiem zgłębimy tę boską religję, tem bardziej ją też pokochamy i będziemy chcieli jeszcze lepiej poznać te prawdy, które ona nam podaje.

Kościół uświadamia nas nietylko

przez publiczne nauczanie katechizmu i głoszenie kazań, ale czyni to także przez swoje śpiewy, obrzędy i uroczystości. Aby jednak z tych środków przez Kościół podawanych odnieść pożądaną owoc, trzeba rozumieć przywiązane do nich znaczenie i poznać język, jakim do nas przemawia dla doprowadzenia nas do Boga.

Kalendarzyk liturgiczny.

Tydzień czwartej niedzieli.

Niedziela, 29 4. IV-ta po Wielkanocy.

Wzgląd na dobro człowieka wymaga, by Chrystus opuścił ziemię, bo wstąpiwszy do nieba, zesłał Kościołowi swemu Ducha Prawdy, — ten dar doskonały, który pochodzi od Ojca światłości.

Duch Św. pouczy wszystkie serca i nauczy je wszelkiej prawdy, przekona świat o zbrodni i grzechu, który popełnił przez wydanie Pana Jezusa na śmierć i przez przesładowanie Go w Jego Kościele.

Środa, 2. 5. Św. Atanazego, biskupa i doktora.

Św. Atanazy, biskup aleksandr., doktor Kościoła, bohater wiary, choć nie był męczennikiem, lecz życie miał męczeńskie; zwalczał herezję arjańską, był duszą soboru nicejskiego (325), pięciokrotnie wypędzany z biskupstwa, † 2. 5. 373.

Czwartek, 3. 5. Najśw. Marji Panny, Królowej Polski.

Dziś cała Polska składa hołd swej Matce i Wybawicielce. Obrona Częstochowy, Słuby Jana Kazimierza, Cud nad Wisłą! Msza marjańska, myśl przewodnia, że Marja wstawia się za nami, jest Matką naszą (lekcja i ewangelja).

Sobota, 5. 5. Św. Piusa V. papieża.

Św. Pius V, ostatni z dotąd kanonizowanych papieży; należał do zakonu św. Dominika, pobożny, gorliwy o sprawę Bożą. Największe zasługi położył na polu reformy liturgji. Wygląd i układ dzisiejszego mszału i brewjarza zawdzięczamy temu papieżowi. Za jego pontyfikatu zwyciężono Turków pod Lepanto (6. X. 1570. Umarł 1 maja 1572.

Czas najwyższy odnowić abon. Tygodnika Kościelnego.

Walka z pornografią.

W ostatnich czasach jesteśmy świadkami niebywałego „rozkwitnięcia” pornografji w Polsce. W witrynach księgarń, w kioskach, zwłaszcza „Ruchu”, w koszach gazetowych, na każdym kroku rzucają się w oczy kolorowe okładki wydawnictw perjodycznych o charakterze wewnątrzpornograficznym. Ponieważ domorosta pornografja przeważnie nie rozporządza odpowiednimi środkami technicznymi, na ulicach Warszawy i innych większych miast kolportowane są pisma zagraniczne: francuskie, niemieckie, austriackie. Nie wywołuje to żadnego sprzeciwu władz administracyjnych, które powinny wiedzieć, że niektóre z tych wydawnictw zakazane są w Anglii, Belgji, Szwajcarii oraz w wielu miastach francuskich. Co gorsza, wydawnictwa pornograficzne w wielkich ilościach szerzy nawet agencja kolportażowania, znajdująca się pod specjalną kontrolą państwa.

Był czas, gdy wydawnictwa tego rodzaju — o ile chodzi o produkcję krajową — wzięte były w karby. Część ich musiała zlikwidować się, przesładowana słusznie przez cenzurę. Obecnie „literatura” ta święci swój prawdziwy „renesans”. Odżywają piśmi-dła zawieszane, powstają nowe, coraz bardziej cyniczne i bezcelne. Nawet satyryczno-polityczny „Cyrulik Warszawski”, wydawnictwo czerwonej „Prasy Polskiej”, wypełniony jest rysunkami i dowcipami, mającymi wszelkie znamiona pornografji.

Wydawcy podobnych produkcji oczywiście powołują się na zasadę wolności prasy konstytucyjnie zagwarantowaną i zapewniają, że służą jedynie „literaturze” i „sztuce”. Korzystają wogóle z elastyczności pojęcia pornografji. Znawcy jednak prawa karnego godzą się, że za pornografię jako przestępstwo należy uważać wszelki czyn zewnętrzny: pismo, wizerunek, utwór lub produkcję widowiskową, mający na celu pobudzenie uczuć nierzędnych, lub wywołujący w określonym środowisku, np. wśród młodzieży, zgorszenie. Nietylko zły zamiar ale i niedbalstwo nadaje tym czynom charakter przestępstwa karnego.

Obowiązujący u nas kodeks karny z 1932 r. w art. 214 (§ 1) postanawia, że osoba rozpowszechniająca druki, wizerunki, lub inne przedmioty, mające charakter pornograficzny, podlega karze aresztu do lat dwóch. Tej samej karze (§ 2) podlegają osoby przechowujące w celu rozpowszechniania podobne druki, wizerunki i przedmioty.

Polska przytem ma w tej dziedzinie zobowiązania międzynarodowe. 1922 r. przystąpiła bowiem do międzynarodowego porozumienia w sprawie zwalczania obiegu wydawnictw pornograficznych, podpisanego w Paryżu dnia 4 maja 1910 r. Następnie przystąpiła również do międzynarodowej konwencji o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznymi

(z dn. 12 września 1923 r. w Genewie). Konwencja ta obowiązuje do przeciwdziałania wszelkiemu, nawet nie publicznemu, handlowi podobnymi wydawnictwami i była doprowadzona do skutku przez trzecie Zgromadzenie Ligi Narodów.

Wskutek tych zobowiązań w 1924 r. przy ministerstwie spraw wewnętrznych, na mocy uchwały Rady ministrów, zostało utworzone „Centralne Biuro do zwalczania obiegu wydawnictw pornograficznych”. Zakres działalności tego biura określił okólnik min. spraw wewn. z dn. 7. 2. 1925 r.

We wrześniu 1924 r. pp. wojewodowie i komisarz rządu na m. st. Warszawę otrzymali okólnik min. spraw wewn., zwracający uwagę na rozwielmożnienie się wydawnictw pornograficznych, w którym m. in. powiedziano:

„Wydawcy istniejących i nowopowstałych czasopism oraz broszur o charakterze pornograficznym nie szczędzą starań w kierunku najsukcesyjniejszego zareklamowania swych wydawnictw wśród szerokich warstw społecznych, licząc przeważnie na młodzież szkolną, dla której szczególną zachętą do kupna takich wydawnictw jest ozdabianie poszczególnych numerów rysunkami, przedstawiającymi sceny, podniecające wyobraźnię oraz wizerunkami nagich lub prawie nagich kobiet w pozach drastycznych. Jednym z najbardziej wypróbowanych systemów sprzedaży wydawnictw pornograficznych jest wystawianie ich na widok publiczny przez sprzedaw-

W dniu 3 Maja upiększajcie okna mieszkań nalepkami T. C. L.

Dar narodowy na dzień 3 maja.

Nadchodzi znowu pamiętna uroczystość święta narodowego 3-go Maja. Znaczenie tego święta odczuwają głęboko wszystkie serca polskie. Każda prawdziwa Polka i każdy Polak poczytują sobie za honor, wzięc czynny udział w ogólnej radości narodu i ma sobie za obowiązek, przyczynić się do uświetnienia największego święta naszej Niepodległej Rzeczypospolitej. Miłość Ojczyzny okazmy w tym dniu przedewszystkiem czynem i dlatego chętnie składajmy ofiary na oświatę do puszek kwestarzy i kwestarek, dekorujmy domy i mieszkania emblematami narodowymi, chorągwiami i nalepkami T. C. L.

Niechaj w dniu święta narodowego 3-go Maja, w dniu ogólnej radości, nie będzie ani jednego okna w mieście naszym, w którym nie widniałyby nalepki T. C. L. W ten sposób społeczeństwo ziem zachodnich najlepiej da wyraz swej gorącej miłości Ojczyzny, oraz zrozumienia obywatelskiego dla instytucji, zajmującej się przeszło pół wieku sprawą krzewienia oświaty polskiej.

Komitet T. C. L. na m. Bydgoszcz:

(-) Ks Skonieczny, prezes; (-) Szeszycki, I. wiceprezes; ks. Hanelt, II. wiceprezes; (-) Z. Graczykówna, bibliotekarz; (-) Bartnicki, skarbnik; (-) Łagodzki, sekretarz.

Wielki Festyn Ludowy K. B. D. K.

Nasz dzielny Komitet Budowy Domu Kat. robi wielki ruch nie tylko w naszej parafii, ale i w mieście. Mianowicie organizuje wielki festyn ludowy w drugie święto Zielonych Świątek w ogrodzie Reursy Kupieckiej. Komitet przygotowuje taką oryginalną imprezę, jakiej jeszcze

Bydgoszcz nie widziała. Zaciekawienie jest ogromne. Kolektorzy zgromadzili już wiele fantów a wśród nich wiele pięknych i cennych. Zatem hasłem dla całej naszej parafii w drugie święto Zielonych Świątek: „Wszyscy na wielki festyn ludowy do Reursy Kupieckiej“.

ców w koszach na ulicach miast oraz na wystawach księgarń podrzędniejszych w sposób, który zwraca powszechną uwagę ze względu na jasność rysunków lub pikanterję tytułów“.

Okólnik min. spraw wewn. zwraca uwagę, że takie wydawnictwa wywierają ujemny wpływ na młodzież szkolną, która często za ostatni grosz nabywa u sprzedawców ulicznych niemożliwe druki i wizerunki. Wobec tego zalecone zostało wzmocnienie dozoru prasowego nad wydawnictwami o charakterze pornograficznym oraz nad wystawami sklepowymi.

W tej ważnej sprawie min. spraw wewn. wydało dn. 26. 2. 1930 r. nowy okólnik zatwierdzający dawniejsze zlecenia. Widocznie jednak wszystko to rychło poszło w zapomnienie, o czym każdy przekonać się może w kioskach kolejowych, na rogu ulic i na wystawach już nie podrzędniejszych księgarń, lecz w jednej z większych na Nowym Świecie w Warszawie, tuż przy ul. Chmielnej. Księgarnia ta wydawnictwom pornograficznym przeznaczyła znaczną część jednej ze swych witryn. Przed witryną tą widzieć można grupy młodzieży szkolnej, zaciekawionej barwnymi okładkami różnych tygodników i albumów, propagujących kult nagości.

O ile chodzi o wydawnictwa zagraniczne o wyraźnych cechach pornograficznych, do tej kategorii niewątpliwie należą: „Paris Plaisirs“, „Paris Sex appeal“, „La vie Parisienne“, „Paris Music-hall“, „Das Magazin“,

„Wiener Magazin“, albumy „Folies Bergeres“, „Gai Paris“, „Audaces“, „Beautes“ i „Allo Paris“ i wiele innych.

Z wydawnictw krajowych zwracają nętnie uwagę: „Warszawianka“, „Wolne żarty“, „Eroticon“, „Tse-Tse“, „Reportaż“, „Bocian“, „On i Ona“ i inne t. zw. „wytworne“ wydawnictwa. Kult nagości szerzy „dyskretnie“ popularne „Kino“.

W Krakowie podjęta już została akcja społeczna w kierunku oczyszczenia miasta z tych brudów. Odwołano się do władz zobowiązanych do wykonywania dozoru nad prasą i księgarniami, oraz do sumienia sprzedawców. W Warszawie, jak dotąd, cisza — ludzie są widocznie zajęci innymi kłopotami. A jednak opinia publiczna, zwłaszcza koła katolickie, powinny domagać się ścisłego wykonywania ustaw i przepisów, kładących tamę demoralizacji młodzieży i szerokich mas.

Wydawnictwom zagranicznym, uprawiającym pornografię, winien być za przykładem innych państw odebrany debiut w Polsce. Jest to szczególnie obecnie aktualne, ponieważ niemieckie wydawnictwa pornograficzne, bądź zawieszane przez rząd hitlerowski, bądź w ostatnich miesiącach niedopuszczane do Polski, po przeniesieniu swych biur i redakcyj do innych krajów, starają się znowu utorować sobie do nas drogę.

Drugą dziedziną, w której rozwinęła się pornografia — są widowiska kabaretowe, rewjowe itp. Sprawy tą zajmiemy się również.

Wiadomości parafjalne.

1. Rozpoczyna się miesiąc maj, z pięknym nabożeństwem majowym ku czci Najśw. Marji Panny. Przyczyni się i ty do pomnożenia chwały Bożej i ofiaruj kwiaty na ołtarz Matki Boskiej Częstochowskiej, lub też złóż ofiary na światło. Może kto z czciciel Najświętszej Panienci ofiaruje świece na ołtarz Matki Boskiej Częstochowskiej. Pamiętajmy zawsze o tem, że za pośrednictwem Matki Najświętszej spływają wszelkie łaski i dary Boże do duszy naszej.

2. Majowe nabożeństwo odprawia się w maju codziennie o godz. 19, a w niedziele i święta o godz. 15,30.

3. W święto narodowe Trzeciego Maja złóż do puszek kwestarek ofiarę na oświatę T. C. L., oraz udekoruj okna swoje nalepkami T. C. L., które są do nabycia w kasie kościelnej.

4. Pielgrzymka III Zakonu do Pakości wyrusza 3 maja o godz. 6 rano autobusami z przed kościoła Św. Trójcy pod przewodnictwem Ks. Dyrektora. Do pielgrzymki przyłączają się młodzieńcy.

5. Dzieci do Pierwszej Komunii św. przystępują w pierwsze święto Zielonych Świątek, tak jak w ubiegłym roku i to w dwóch partjach a mianowicie o godz. 7,30 i 9.

Ważna zmiana w porządku nabożeństw.

1. Ważną zmianę porządku nabożeństw w niedzielę i święta wprowadzamy w porze letniej a mianowicie od niedzieli, dnia 6 maja odprawiać się będzie: **Pierwsza Msza św.** czytana bez kazania już o godzinie 6. **Druga Msza św.** ze śpiewem godzinę do Najśw. Marji Panny i kazaniem o godz. 7. **Trzecia Msza św.** śpiewana z kazaniem dla dzieci szkolnych — już o godz. 8,30. **Suma** z procesją i kazaniem już o godzinie 10, ostatnia Msza św. z kazaniem o godzinie 12.

2. **Nieszpory** odprawiać się będą odtąd o godz. 15,30, natomiast zebrania bractw Żyw. Różańca odbywać się będą punktualnie o godzinie 15. Zmianę tę zaprowadzamy z tego względu, ponieważ daje się zauważyć, że członkowie Żyw. Różańca w większej części nie przychodzą już o godzinie 15 na nieszpory, lecz dopiero po nieszporach, tak że już nie biorą udziału w odmawianiu różańca i w błogosławieństwie Najśw. Sakramentem. Pozbawiają się tem samem członkowie Żyw. Różańca najpierw zupełnego odpustu, którego dostępuje każdy odmawiając różaniec wobec Najśw. Sakramentu a powtórnie nie zyskują błogosławieństwa Najśw. Sakramentem. Żeby temu ujemnemu zwyczajowi zapobiec, przesuwamy zebrania różańcowe na godz. 15. W ten sposób wszyscy członkowie Żyw. Różańca po zebraniu pozostaną na nieszporach z różańcem i błogosławieństwem Najśw. Sakr.

Równocześnie z tą zmianą wprowadzamy nowy porządek zebrania różańcowych i bractw, który podajemy poniżej:

Tow. Abstynentów Katolickich

≡ obchodzi w niedzielę, 6-go maja b. r. ≡

25-cio lecie swego istnienia.

Z tego powodu odprawi się uroczysta msza św., o godz. 1/2 9-tej w intencji towarzystwa, w której wszyscy członkowie przystąpią do Komunii św.

UROCZYSTE ZEBRANIE JUBILEUSZOWE

z referatem p. prof. Sygnarskiego i występami orkiestry i wielu urozmaienieniami odbędzie się tegoż dnia o godz. 13-tej w salce parafjalnej.

Na powyższą uroczystość jubileuszową zaprasza zarząd wszystkich a w szczególności wszystkie organizacje parafjalne. Szczegółowy program uroczystości ukaże się w następnym numerze Tygodnika Kościelnego.

Nowy porządek zebrań bractw.

1. Zebrania Żywego Różańca Matek w pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 15 (spowiedź miesięczna w czwartek przed I piątkiem miesiąca albo w sobotę przed pierwszą niedzielą). Komunia św. wspólna pod sztandarem w niedzielę na Mszy św. o godz. 7.

2. Zebranie Żyw. Różańca młodzieńców w drugą niedzielę o godz. 15. (Spowiedź miesięczna w sobotę przed drugą niedzielą a nazajutrz o godz. 7 na Mszy św. wspólna Komunia św. pod sztandarem).

3. Zebranie Żywego Różańca panien w trzecią niedzielę o godz. 15 (spowiedź św. miesięczna w sobotę, a nazajutrz o godz. 7 wspólna Komunia św. pod sztandarem).

4. Zebranie Żywego Różańca Ojców w czwartą niedzielę o godz. 15 (spowiedź św. miesięczna w sobotę poprzednią, a nazajutrz o godz. 7 wspólna Komunia św. pod sztandarem).

5. Zebranie III Zakonu w pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 16,15 po nieszporach

6. Bractwo Wstrzemięźliwości w 4-tą niedzielę o godz. 16,15 po nieszporach.

7. Zebranie Straży Honorowej w Pierwszy Piątek miesiąca o godz. 20 po zakończeniu adoracji.

Porządek powyższy obowiązuje z dniem 1 maja br.

Zebrania bractw i towarzystw

29. 4. Niedziela.

Żywy Róż, Ojców. Na sumie asystuje r. 18.

1. 5. Wtorek.

S. M. P. „Promyk”. Zebranie kwestarek o godz. 19 w salce parafjalnej.

Żywy Róż, Matek. Zebranie zelatorek o godz. 18 w salce parafjalnej.

Tow. Robotników. Zebranie zarządu o godzinie 18 w biurze parafjalnym.

2. 5. Środa.

Stow. Pań Miłosierdzia. Zebranie o godz. 17 w salce parafjalnej.

Stow. Ministrantów. Zebranie o godz. 18 w Ognisku Parafjalnym.

3. 5. Czwartek.

Żywy Róż, Ojców. Na sumie asystuje r. 19.

S. M. P. „Promyk”. Majówka obu oddziałów. Zbiórka o godz. 4.30 przy kościele.

Straż Honorowa. Godzina święta od godz. 18 do 19.

6. 5. Niedziela.

Żywy Róż, Ojców. Za sumie asystuje r. 20.

Żywy Róż, Matek. Zebranie mies. o godz. 15

Porządek nabożeństw.

29. 4. III. Niedziela po Wielkiejnocy.

Ewangelija św., zap. u św. Jana r. 16, 5—14.

Godz. 7,00. Czytana msza św. z kazaniem.

Godz. 8,00. Czytana msza św.

Godz. 9,00. Msza św. z kazaniem dla dzieci.
Godz. 10,15. Suma z kazaniem i procesją.
Godz. 12,00. Czytana msza św. z kazaniem
Godz. 14,00. Chrztę i wywody.

Godz. 15,00. Nieszpory z różańcem.

W dni powszednie Msze św. o godz. 6,15, 7,00, 7,45 i 8,30.

Wywody i chrztę codziennie o godzinie 8, (zgłosić się w zakrystji).

Okazja do spowiedzi św. codziennie od godziny 6,15.

1. 5. Wtorek.

Godz. 7,00. Wotywa do św. Antoniego.

2. 5. Środa.

Godz. 19—20. Słuchanie spowiedzi św.

3. 5. Czwartek. Uroczystość Najśw. Marji Panny, Królowej Polski.

Msze św. o godz. 6,00, 7,00.

Godz. 8,30 Msza św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu, kazaniem i procesją.

Godz. 10,00. Suma z kazaniem.

Godz. 17—19. Słuchanie spowiedzi św

Godzina św. od 18—19.

Godz. 19. Nabożeństwo majowe.

4 5. Piątek.

Pierwszy piątek ku czci Najśw. Serca Pana Jezusa.

Całodzienna adoracja Najśw. Sakramentu od godz. 7 rano do 7 wiecz. **O godz. 7 wyst. Najśw. Sakramentu z wotywą.**

Adorują od godziny:

8—9 Panny Różańcowe, róża 1—35.

9—10 Matki różańcowe, róża 1—60.

10—11 Stow. Kobiet „Jutrzenka”.

11—12 Straż Honorowa.

12—13 Trzeci Zakon.

13—14 Panny Różańcowe, róża 36—70.

14—15 Matki Różańcowe, róża 61 do końca.

15—16 Dzieci szkolne, Ministranci, Mały Chór, Tow. Misyjne Chłopców, Stow. Dzieciectwa Pana Jezusa.

16—17 Stow. Pań św. Wincentego a Paulo.

17—18 Tow. Roboników, Konferencja Męska, S. M. P. „Gwiazda”, Żywy Róż, Ojców i Młodzieńców i Tow. śpiewu „Moniuszko”.

O godz. 19 zakończenie adoracji, nabożeństwo majowe, nauka i procesja.

5. 5. Sobota.

Godz. 8,30. Wotywa z litanją do Matki Bosk.

Godz. 19,00. Nabożeństwo majowe.

6. 5. IV. Niedziela po Wielkiejnocy.

Ewangelja św., zap. u św. Jana, r. 16, 23—30.

Wypisy z Ksiąg Kościelnych.

CHRZTY.

Skarwecki Krystyn Chrystjan ul. Różana 23; Okońska Irena. ul. Jackowskiego nr. 8; Kwiatkowski Rajmund, ul. Malborska 15; Tutaj Gertruda Urszula, ul. Ułańska 5; Klesńska Helena Marja, ul. Stef. Czarnieckiego 10; Mrówczyńska Genowefa Marja, ul. Ścieżka 1; Lewandowska Urszula nna, ul. Ścieżka 1; Klander Krystyna, ul. Stef. Czarnieckiego 13.

ZGONY.

Śp. Michał Królikowski, ul. Stawowa 24; śp. Klara Pflaum, ul. Grudziądzka 20; śp. Wojciech Paszkiet, ul. Jary. Włeczny odpoczynek racz im dać Panie!

Jadwiga Maciejewska

ulica Długa 51

poleca ubrania, ubranka, bluzy, spodnie, czapki szkolne i zwykłe, oraz kapelusze po najtańszych cenach.

Baczność!

Członkowie Kat. Tow. Robotników Polskich.

W niedzielę, dnia 6-go maja odbędzie się doroczny obchód

„RERUM NOVARUM”

połączony z dniem „ROBOTNIKA KATOLICKIEGO”,

na który wszyscy jak jeden mąż stawić się powinniśmy. Zbiórka wszystkich towarzystw przy kościele Serca Jezusa, skąd ruszymy w pochodzie do kościoła farnego na nabożeństwo.

Po nabożeństwie wyruszy pochód na uroczystą akademję do Strzelnicy.